ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଅଗଷ୍ଟ 29,2003

[ଡୋରାଇସ୍ୱାମୀ ରାଜୁ ଏବଂ ଅରିଜିତ ପଶାୟତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ:

ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ 1969/ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା (ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମାବଳୀ, 1974 – ଚପରାସିଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି - ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ - ରାଜ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ - ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ - ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ଅନୁମୋଦନ ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ବାହାରେ ଥିଲା - ରିଟ୍ ଆବେଦନ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ 'ଦଫ୍ତରୀ' ପଦବୀ ସହିତ ତୁଳନା କରି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି - ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ 'ଦଫ୍ତରୀ' ପଦବୀ ଏକ ପଦୋନ୍ନତି ପଦବୀ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ବେତନ ହାର ସହିତ, ଶେଷ ପ୍ରବେଶକାରୀ ସମାନ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ- ଆବେଦନ ଉପରେ ରାୟ ଦିଆଗଲା: ବର୍ତ୍ତମାନର ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ 'ଦଫ୍ତରୀ' ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ଦେଇ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଚାରକୁ ନେଇପାରିଥାନ୍ତେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ 1969 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା (ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମାବଳୀ, 1974 ଅନୁଯାୟୀ ପରିଭାଷିତ ହୋଇଥିବା ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ 'ପିଅନ' ପଦବୀରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନିଯୁକ୍ତିକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲେ । 'ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ' ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦାବି କରି ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ଙ୍କୁ "ଦଫ୍ତରୀ" ସହିତ ସମାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦାବି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରି, ରାଜ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡରେ 'ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ' ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନ ନାହିଁ; ଏବଂ 'ଦପ୍ତରୀ' ପଦବୀ ଏକ ପଦୋନ୍ନତି ପଦବୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହା ଉଚ୍ଚତର ଦରମା ବହନ କରୁଥିବାରୁ, ଶେଷ ପ୍ରବେଶକାରୀ 'ଦପ୍ତରୀ' ପଦବୀ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି: **1.** ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବାକୁ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ଭାବେ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା । "ଦଫ୍ତରୀ" ପଦବୀରେ ଅଧିକ ଦରମା ମିଳିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପଦୋନ୍ନତିମୂଳକ ପଦବୀ । ଯଦି ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟ " ଦଫ୍ତରୀ" ପାଇବାକୁ ହକଦାର, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ତିନି ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେଇ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯଥା, ଅଫିସ ପିଅନ, ଅଫିସ ପରିଚାରକ ଏବଂ ରାତ୍ରି ପ୍ରହରୀ-ତଥା-ଝାଡୁଦାର, କାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ନାହିଁ । କାହାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ତା 'ପରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ନେବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା କମିଟିର ଦାୟିତ୍ୱ । ସେହି ଉପାୟରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ପରିଚାଳନାବର୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଆଗତ କରାଯିବା ପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

2. ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା ଜଣେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ "ଦଫ୍ତରୀ" ଭାବରେ ପଦୋନ୍ନତି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ । ଏଥି ସହିତ, ଯଦି ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ "ଦଫ୍ତରି " ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଏକକାଳୀନ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିପାରିବ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6844/2003 ।

ଓ. ଜେ. ସି. ସଂଖ୍ୟା 13475/1999 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 23.8.2000 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6846,6848,6847,6845/2003 ।

ଜନ କଲ୍ୟାଣ ଦାସ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଯଶୋବନ୍ତ ଦାସ, ଭାରତ ସାଙ୍ଗଲ୍, ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ପାନିକର୍, ଆର୍. ଆର୍. କୁମାର, ସୁଶ୍ରୀ କେ. ଶାରଦା ଦେବୀ, ଅରବିନ୍ଦ କେ. ତିୱାରୀ, ସୁଦର୍ଶ ମେନନ୍, ମନୋଜ କୁମାର ଦାସ ଏବଂ ସିବୋ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ଅରିଜିତ ପଶାୟତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଯେହେତୁ ଏହି ସମସ୍ତ ଆବେଦନରେ ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ ମୂଳକ ଛାଞ୍ଚ ସମାନ, କେବଳ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଯେ ତାରିଖଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ, ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆଇନର ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡିକ ସମାନ ଶ୍ରେଣୀବର୍ଗର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ; ଏହି ସମାନ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରାଗଲା ।

ତଥ୍ୟାତ୍ମକ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ:

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ଆଇନ, ୧୯୬୯ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଆଇନ') ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା (ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମାବଳୀ, ୧୯୭୪ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମ') ଅନୁଯାୟୀ ପରିଭାଷିତ ଏକ "ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ"। ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ତେବେ ତାହା ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନେ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ବାହାରେ ଧରିନେଇ ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲେ, ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପୃଥକ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ବିବାଦୀୟ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନେ ଅନୁମୋଦନ ଦେବାକୁ ମନା କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହଁନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ 8.7.1981 ତାରିଖର ପରିପତ୍ରରେ ଅଣ - ସରକାରୀ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମାନକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ମାପକାଠି ରହିଛି, ଯାହାକି ପୂର୍ବ ପରିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନ ନେଇଛି । "କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବର୍ଗ" ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ପିଅନମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇପାରିବ, ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବେ ଲେଖାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତେବେ "ଦପ୍ତରୀ" ର ଗୋଟିଏ ପଦବୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ "ଦପ୍ତରୀ" ପଦବୀଟି ଏକ ପଦୋନ୍ନତୀମୂଳକ ପଦବୀ ଏବଂ ତେଣୁ, ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣିତ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ଧାରଣାର କୌଣସି ଆଇନଗତ ଭିତ୍ତି ନାହିଁ । 27.3.1992 ତାରିଖର ପରିପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଏହି ସ୍ଥିତି ଆହୁରି ସ୍ୱଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" କୁ "ଦପ୍ତାରୀ" ସହିତ ତୁଳନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମତଃ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାପକାଠିରେ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନ ନାହିଁ । " ଦପ୍ତରୀ" ପଦବୀଟି ଏକ ପଦୋନ୍ନତି ବାଲା ପଦବୀ ଏବଂ ଏଥିରେ ଅଧିକ ଦରମା ମିଳିଥାଏ । ସେହି ସ୍ଥିତି ହେତୁ, ଶେଷ ପ୍ରବେଶକାରୀ "ଦପ୍ତରୀ" ପଦବୀ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ବିପରୀତରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପରିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସଠିକ୍ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଦାବି ଆଇନଗତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ।

ଏହି ସମୟରେ ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ୱାଇ. ଏସ୍. ବିଭାଗ, 8.7.81 ତାରିଖର ପରିପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 28365 - ଇ. ୱାଇ. ଏସ୍. ଜାରି କରି ବେସରକାରୀ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ମାନକ କର୍ମଚାରୀ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଅନମାନଙ୍କ କଥା ସମ୍ପୃକ୍ତ, ପରିପତ୍ରର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବର୍ଗ	3 ଶ୍ରେଣୀ	5 ଶ୍ରେଣୀ	7 ଶ୍ରେଣୀ
....			
9.ପିଅନ (I) ଅଫିସ୍ ପିଅନ	1	1	1
(ii) ଅଫିସ୍ ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ	1	1	1
(iii) ରାତ୍ରି ପ୍ରହରୀ ସହ ଝାଡୁଦାର	1	1	1

ଟିପ୍ପଣୀଗୁଡ଼ିକ

....

(C)(ii) ଯେଉଁଠାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ଅତିକ୍ରମ କରେ, ସେଠାରେ ଦପ୍ତରୀର ଗୋଟିଏ ପଦବୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ।

............."

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 27 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1992 ରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପରିପତ୍ର 155000-XVIIEP-50/91-E ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିତି ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା:-

" ମୋତେ ଏହା କହିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଅଣ-ସରକାରୀ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିର କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସରକାରଙ୍କ ବିଚାରଧୀନ ଥିଲା । ସତର୍କତାର ସହ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଅଣ-ସରକାରୀ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ ନିମ୍ନମତେ ରହିବ ବୋଲି ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି:

କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବର୍ଗ	3 ଶ୍ରେଣୀ	5 ଶ୍ରେଣୀ	7 ଶ୍ରେଣୀ
(i) ଅଫିସ୍ ପିଅନ	1	1	1
((ii) ବିଜ୍ଞାନ ସହାୟକ	1	1	1
(iii) ରାତ୍ରି ପ୍ରହରୀ ତଥା ଝାଡୁଦାର	1	1	1

ଯେଉଁଠାରେ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ହାଇସ୍କୁଲର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୦୦ (ପାଞ୍ଚଶହ) କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ, ସେଠାରେ ଦପ୍ତରୀର ଗୋଟିଏ ପଦବୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ।

ସ୍ଥାନ ଅଭାବରୁ ପାଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲୁଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଅତିରିକ୍ତ ପିଅନ ପଦବୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ।

ଏହି ମାନଦଣ୍ଡ 1992 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖରୁ ଲାଗୁ ହେବ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଛି ।"

ଦୁଇଟି ପରିପତ୍ରର ତୁଳନା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ 1981 ପରିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 100 ଥିଲା, ଯାହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 1992 ପରିପତ୍ରରେ 500 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ଦୁଇଟି ପରିପତ୍ରରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛି "ଦପ୍ତରୀ" "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ଭୁଲ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ, ଯେପରି ପରିପତ୍ରରେ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଆରୋପିତ ବିଭିନ୍ନ ରାୟ ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ "ଦପ୍ତରୀ" ପଦବୀରେ ଅଧିକ ଦରମା ମିଳିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପଦୋନ୍ନତିମୂଳକ ପଦବୀ । ସେହି ସ୍ଥିତି ହେତୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବାକୁ "ଚତୁର୍ଥ ପିଅନ" ଭାବରେ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟ "ଦପ୍ତରୀ" ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥାଏ, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ତିନି ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେଇ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯଥା ଅଫିସ ପିଅନ, ଅଫିସ ପରିଚାରକ ଏବଂ ରାତ୍ରି ପ୍ରହରୀ-ତଥା-ଝାଡୁଦାର, କାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ନାହିଁ । କାହାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ତା 'ପରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ନେବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା କମିଟିର ଦାୟିତ୍ୱ । ଏହିପରି ଭାବରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ପରିଚାଳନାବର୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଆଗତ ହେବା ପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ । ଏହା ନିର୍ବିବାଦିତ ଯେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀମାନେ

ପରିଚାଳନା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ହୁଏତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଭୁଲ ପଠନ କରାଯାଇଥାଇପାରେ ।

ତେଣୁ, ଆମେ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା ଜଣେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ସକାଶେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ "ଦପ୍ତରୀ" ଭାବରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବ । ଏଥି ସହିତ,ଏହା ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିପାରିବ, ଯଦି ପଦୋନ୍ନତି ଉପରେ "ଦପ୍ତରୀ" ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଏ । ନିଯୁକ୍ତି ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ମାପଦଣ୍ଡକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସୁପାରିଶ ଦାଖଲ ତାରିଖରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉଭୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ । ଯଦିଓ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି, ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରାଯିବ।

ଏହି ମାମଲାରୁ ବିରତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କର ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ବିବାଦରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବିବାଦିତ ରାୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମତର ବିପରୀତ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ (ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀ) ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ନିଷ୍ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଏହା ଏପରି ଅଟେ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ, ଓ.ଜେ.ସି. 14004/97 ରେ 3.12.1998 ତାରିଖର ଏହିପରି ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ନକଲ ରେକର୍ଡରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରୁଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଏହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ, ବିଶେଷ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଗମ୍ଭୀରତା ବିଷୟରେ ଅନେକ କିଛି ଦର୍ଶାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିପାରିବେ ।

କେ. କେ. ଟି.   ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।